

आचार्य बन्धु समाजको विधान २०६८ प्रस्तावित संशोधन प्रावधानहरु

विधानको धारा २६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि मिति २०७५/०२/२६ गते आचार्य बन्धु समाजको काठमाण्डौको अल्फा हाउसमा भएको छैठौँ साधारणसभाको सर्वसम्मतिले नव निर्वाचित कार्यसमितिलाई आवश्यकता अनुसार विधान संशोधन गर्न दिएको अधिकारलाई प्रयोग गर्दै मिति २०७५/०३/.....मा बसेको कार्य समितिको दोश्रो बैठकले उपाध्यक्ष श्री मोहनलाल आचार्यलाई विधान संशोधनको लागी ३ महले प्रस्ताव तयार गरि आगामी बैठकमा पेश गर्ने गरि सुम्पिएको जिम्मेवारी बमोजिम यो संशोधन प्रस्ताव मिति २०७५/०४/.....को बैठकमा छलफल समेत गरि आज मिति २०७५/०८/०९ गतको साधारणसभामा पेश अनुमोदनको लागि गरिएको छ ।

सि.नं.	विधानमा हाल भएको व्यवस्था	प्रस्तावित संशोधन/संशोधित व्यवस्था वा थप्नु वा हटाउनु पर्ने प्रावधानहरु	संशोधन वा थपघट गर्नु पर्नाको कारणहरु
१.	धारा १ (क) संस्थाको कार्यालय काठमाण्डौ जिल्ला, काठमाण्डौ महानगरपालिका वडा नं. १० नयाँ बानेश्वरमा रहनेछ ।	संस्थाको केन्द्रिय कार्यालय काठमाण्डौ जिल्लामा र प्रदेश, स्थानीय/जिल्ला वा सम्पर्क कार्यालय तत् तत् क्षेत्रमा प्रचलित नेपाल कानून तथा आधिकार प्राप्त निकायको अनुमति लिई शाखा वा सम्पर्क कार्यालयहरु विस्तार गर्न सकिने छ ।	प्रचलित व्यवस्था अत्यन्तै साँघुरो भएको र संघीय प्रणाली बमोजिमको संरचना निर्माणमा बाधा पर्न सक्ने र संस्थाको छाता संगठनको रुपमा विकाश हुने सम्भावनामा पनि असर पर्नसक्ने भएकोले ।
२.	धारा १(ख) को दोश्रो वाक्य, आवश्यकता अनुसार संस्थाले सम्बन्धित जिल्लाको स्थानीय जिल्लाको स्वस्कृत लिई रही नेपाल अधिराज्यभर कार्यक्षेत्र विस्तार गरिने छ ।	संस्थाले प्रदेश तथा स्थानीय तहको स्वस्कृत लिई नेपाल भरका हरेक प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यक्षेत्र विस्तार गर्नसक्ने छ । संस्थालाई अन्य यस्तै प्रकृतिका र उद्देश्य भएका संस्थाहरुको छाता संगठनको रुपमा समेत विकाश गरिने छ । नेपाल बाहिर समेत कानून बमोजिमको आवश्यक प्रक्रिया पुऱ्याई संस्था विस्तार गर्न सकिने छ ।	प्रचलित व्यवस्थामा रहेका भाषागत त्रुटिलाई सच्चाउदै नेपालको नयाँ संरचना बमोजिमको संगठनको ढाँचामा समायोजन गर्न र आवश्यकता अनुसार छाता संगठनको रुपमा (फेडेरेशन) विकाश गर्नसमेत सहज बनाउन आवश्यक भएकाले ।
३.	धारा १ (घ) को शिर्षकमा “संस्थाको अस्थीत्व” भन्ने रहेको पहिलो वाक्यमा “संस्था हुनेछ” भन्ने शब्दहरु दोहोरिएको, दोश्रो वाक्यमा “शुल्क ललिई” भन्ने तथा अन्तिम शब्दहरुमा “गरिने छैन” भन्ने राखिएको	शिर्षक घ को सट्टामा ग राख्ने र उक्त शब्दहरु क्रमशः संस्थाको अस्तित्व लेखि सच्चाउने, संस्था हुनेछ भन्ने दाहोरिएका शब्दहरु हटाउने तथा शुल्क नलिई र गर्ने छैन भन्ने उल्लेख गरि संशोधन गर्ने ।	शिर्षक ग नै नभई घ मात्र उल्लेख भएकोले र अन्य सम्बन्धमा भाषागत त्रुटिहरु भएकोले ।
४.	धारा २, परिभाषा शिर्षक अन्तर्गत खण्ड (ग) “सदस्य” भन्नाले यस संस्थाको	“सदस्य” भन्नाले यस विधानको भाग ३, धारा ६ बमोजिमका सम्पूर्ण सदस्यलाई सम्भन्नु पर्दछ ।	विधानको हुनु पर्नेमा संस्थाको भएको, धारा हुनुपर्नेमा दफा भएको र धारा ६ को

	भाग ३, दफा ८ बमोजिमका सम्पूर्ण सदस्यलाई सम्झनु पर्दछ ।		सदामा दफा ८ भएकोले सच्चाईएको ।
५.	धारा २(च) मा रहेको भाषगत त्रुटिलाई सच्चाउने	“सभा” भन्नाले यस विधान बमोजिम बसेको साधारणसभा र विशेष साधारणसभा लाई समेत जनाउँदछ ।	भाषा सुधार गर्नुपर्ने भएकोले ।
६.	धारा २ (छ) मा धारा थप गर्ने	“समिति” भन्नाले यस विधानको धारा १३ बमोजिम गठित कार्यसमितिलाई जनाउँदछ ।	धारा उल्लेख गर्न छुटेकोले
७.	धारा २ (ज) “स्थानीय निकाय” भन्नाले गा.वि.स., महानगर, उपमहानगर, नगरपालिका र जिबिसलाई जनोदछ ।	“स्थानीय तह” भन्नाले गाउँपालिका, महानगर, उपमहानगर, नगरपालिका र जिल्ला समन्वय समितिलाई जनाउँदछ । सो शब्दहरूले नेपालको संविधान २०७२ बमोजिम गठन हुन सक्ने विशेष संरचना समेतलाई जनाउने छ ।	नेपालको संविधान २०७२ बमोजिम समायोजन गर्न आवश्यक भएकोले ।
८.	धारा ५ संस्थाको उद्देश्य प्राप्त गर्न गरिने कार्यहरू अप्रर्याप्त रहेको	क. वंश, वंशावली, भाषा, संस्कृति आदी विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने । ख. सोको लागी विभिन्न क्षेत्रमा छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने, ग. बन्धुहरूको उन्नती र प्रगतीको लागी एकापसमा सहयोग आदान प्रदान गर्ने, घ. विभिन्न सामाजिक विषयमा छलफल, गोष्ठि तथा अन्तर्क्रिया गर्ने गराउने, ङ. भाषा, संस्कृति तथा अन्य यस्तै विषयमा विभिन्न निकायहरूसंग हातेमालो गर्दै प्रवर्द्धनको लागी आवश्यक कार्यहरू गर्ने च. महिला, बाल बालिका, ज्येष्ठ नागरिक, वृद्ध वृद्धाहरू वा अशक्तहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धनको लागी विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने वा यस्तै प्रकृतिका अन्य कार्यहरू आफै वा अन्य निकायहरूसंग मिलेर गर्ने आदी जस्ता विषयहरू थप गर्ने ।	उद्देश्य पुरा गर्न गर्नुपर्ने कार्यहरूनै स्पष्ट नभएको ।
९.	धारा ६ मा संरक्षक सदस्यहरू छुट भएको ।	धारा ६ को खण्ड ड मा संरक्षक सदस्यहरू थप गरि मानार्थ सदस्यलाई खण्ड च मा राखि संशोधन गर्ने । त्यसै गरी नोटमा रहेको “प्रक्रिया पुऱ्याउने” भन्ने शब्दहरू हटाउने ।	धारा १० मा शुल्कको व्यवस्था अन्तर्गत संरक्षक सदस्यहरूको शुल्क उल्लेख भएको तर सदस्यता सम्बन्धि धारामा छुट्न गएकोले । प्रक्रिया सम्बन्धि कार्यविधि उल्लेख गर्न आवश्यक नभएकोले ।

१०.	धारा ६ को नोटमा “दफा १० बमोजिम” भन्ने उल्लेख भएको	दफाको सट्टा धारा लेखि संशोधन गर्ने ।	कतै धारा र कतै दफा उल्लेख भएकोले । विधानमा धारा उल्लेख हुनुपर्ने भएकोले ।
११.	धारा ७ खण्ड घ मा सजाय पाएको भन्ने उल्लेख भएको	सजाय नपाएको लेखि संशोधन गर्ने ।	गलत र उल्टो अर्थ बोक्ने शब्द उल्लेख भएकोले ।
१२.	धारा ९ (१) (क) मा दफा उल्लेख भएको	दफाको सट्टा धारा लेखि संशोधन गर्ने ।	विधानमा धारा उल्लेख हुनुपर्ने भएकोले ।
१३.	धारा ९ (१) (ग) मा सदस्यले कार्य समिति समक्ष दिएको राजिनामा स्वीकृत भएमा भन्ने उल्लेख भएको	उक्त प्रावधान हटाउने	आवश्यक नभएकोले ।
१४.	धारा १० मा दफा ६ बमोजिमको सदस्यहरु भन्ने उल्लेख भएको	दफाको सट्टा धारा लेखि संशोधन गर्ने ।	विधानमा धारा उल्लेख हुनुपर्ने भएकोले ।
१५.	धारा १० मा विधानको दफा ६ बमोजिमको सदस्यहरुले भन्ने उल्लेख भएको । धारा १० (१) (क) र (ख) मा क्रमशः प्रवेश शुल्क रु. ५०० र वार्षिक नविकरण शुल्क रु. १०० रहेको	दफाको सट्टा धारा लेखि संशोधन गर्ने । प्रवेश शुल्क रु. २०० र वार्षिक नविकरण रु. १०० गरि संशोधन गर्ने । <u>तर यस अधि सदस्यता लिईसकेका सदस्यहरुलाई यो व्यवस्था लागु हुनेछैन</u> भन्ने व्यवस्था थप गर्ने ।	विधानमा धारा उल्लेख हुनुपर्ने भएकोले । कमजोर बर्गका बन्धुहरुलाई समेत समेटनु पर्ने भएकोले ।
१६.	धारा १० (३) मा प्रवेश शुल्क बाहेक आजिवन सदस्यता शुल्क रु. ५,००० रहेको	आजिवन सदस्यता शुल्क रु. १०,००० राखि संशोधन गर्ने । <u>रु. १०,००० बढि भयो, रु. ७,००० राख्नु पर्दछ भन्ने प्रस्ताव समेत आएकोले हलले प्रस्ताव गर्न अनुरोध गर्दछु ।</u>	एकपटक मात्र तिर्नुपर्ने भएकोले र संस्था सदस्यता शुल्कमानै निर्भर हुनुपर्ने भएकोले <u>-यो संशोधनको पश्चातदर्शी असर हुनेछैन तर थप चाहाने आजिवन सदस्यलाई यो प्रावधान बमोजिम थप शुल्क दिन यो प्रावधानले रोक लगाएको मानिने छैन ।</u>
१७.	धारा १० को उपधारा ३, ४ र ५ मा प्रवेश शुल्क रु. ५०० रहेको	उक्त उपधाराहरुमा रु. २०० राखि मिलान गर्ने ।	प्रवेश शुल्क बढि भएकोले ।
१८.	धारा १० (६) मा संस्थाको मानार्थ सदस्य बन्न चाहने व्यक्तिले देहाय बमोजिमको प्रक्रिया पुर्याउनु पर्नेछ	उक्त प्रावधान हटाउने र उपधारा (२) लेखि मिलाउने ।	मनार्थ सदस्यले प्रक्रिया पुर्याउनु नपर्ने र उपधारा (१) पछि अर्को अनुच्छेदमा उपधारा लेख्न छुटेकोले ।

	भन्ने व्यवस्था रहेको र नविकरण शुल्क सम्बन्धि व्यवस्थाको अनुच्छेदमा उपधारा लेख्न छुट भएको ।		
१८.	धारा १० (८) मा उपधारा (२) बमोजिम म्याद भित्र भन्ने भएको	उपधारा (७) बमोजिम म्याद भित्र भन्ने उल्लेख गरि संशोधन गर्ने ।	त्रुटि भएकोले सच्चाईएको ।
१९.	धारा १६ (१) को कार्य समितिको जम्मा सदस्य संख्या १९, जसमा ३ जना उपाध्यक्ष, १२ जना सदस्य (१० जना निर्वाचित र २ जना अध्यक्षबाट मनोनयन) को व्यवस्था रहेको । समावेशीकरणका विषयमा उल्लेख नभएको ।	१ जना महिला सहित ३ जना उपाध्यक्ष, १० जना निर्वाचित सदस्य र ४ मनोनित सदस्य गरी २१ जना कार्यसमिति सदस्य हुने व्यवस्था राख्ने । जम्मा सदस्य तथा पदाधिकारीहरु मध्ये कम्तिमा ३३ प्रतिशत महिला अनिवार्य प्रतिनिधित्व हुनेछ । सदस्यहरुको हकमा प्रत्येक प्रदेशबाट कम्तिमा १, १ जना प्रतिनिधित्व हुने गरी समावेशी शिद्धान्तका आधारमा नियुक्त गर्ने व्यवस्था गर्ने प्रावधान राखि संशोधन गर्ने । कार्य समितिमा क्षेत्रीय सन्तुलन मिलाई कम्तिमा हरेक प्रदेशका एक एक जना संयोजक समेत तोकिने छ वा प्रदेशको प्रतिनिधित्व हुने गरि सम्बन्धित प्रदेशमा दर्ता भएको आचार्य समाजलाईनै त्यस प्रदेशको संस्थागत संयोजक समेत तोक्न सकिनेछ भन्ने व्यवस्था राखि संशोधन गर्ने	नेपालको संविधान २०७२ को प्रावधान बमोजिम मिलान गर्न आवश्यक भएको संस्थाको विस्तारको लागी व्यक्ति तथा संस्था दुवैलाई संलग्न गरि जान आवश्यक भएकोले ।
२०.	धारा १६(३) मा थप गर्ने	तर ६ महिना वा सो भन्दा कम अवधिको लागी निर्वाचन वा मनोनयन गर्न कर लाग्ने छैन भन्ने वाक्य थप्ने । त्यसै गरि अध्यक्ष वा कार्य समितिले आवश्यकता अनुसार आमन्त्रित सदस्यको रुपमा आचार्य बन्धुका साधारण सदस्यहरु मध्ये बाट आमन्त्रण गर्न सक्ने छ भन्ने थप गर्ने ।	छोटो अवधिको लागी निर्वाचन वा मनोनयन गर्न असम्भव हुने भएकोले । आमन्त्रित सदस्यको रुपमा थप गर्न आवश्यक भएकोले ।
२१.	धारा १६(१०) मा विधानको <u>धारा ९(१)</u> मा उल्लेखित शुल्क भन्ने प्रावधान रहेको	धारा १०(१) गराई संशोधन गर्ने	सच्चाईएको ।

२२.	धारा १८ मापदाधिकारीहरूले अध्यक्ष समक्ष उल्लेख भएको ।	अध्यक्ष लेखि मिलाउने	भाषा मिलान गरिएको ।
२३.	धारा १९ माउप समितिहरू गठन गर्न सक्नेछ.....उल्लेख भएको ।	गठन लेखि मिलाउने	भाषा मिलान गरिएको ।
२४.	धारा २०(१) (घ) मागराउने गरी सम्पन्न कार्य सम्पन्न गर्ने उल्लेख भएको ।	पहिलो सम्पन्न हटाउने	दोहोरो शब्द हटाई भाषा मिलान गरिएको ।
२५.	धारा २२(२) मा उपधारा (१) बमोजिम खडा भएको कोष कार्य समितिको अध्यक्ष र कोषाध्यक्षको संयुक्त हस्ताक्षरबाट सञ्चालन हुनेछ । तर अध्यक्षले लिखित अख्तियारी दिएको अवस्थामा महासचिव र कोषाध्यक्षको संयुक्त हस्ताक्षरबाट समेत कोष सञ्चालन हुनसक्नेछ भन्ने उल्लेख भएको ।	उपधारा (१) बमोजिम खडा भएको कोष कार्य समितिको अध्यक्ष वा निजले तोकेको १ जना पदाधिकारी, महासचिव र कोषाध्यक्षको संयुक्त हस्ताक्षरबाट सञ्चालन हुनेछ । उक्त खाता कोषाध्यक्ष र अर्को १ जना (अध्यक्ष वा निजले तोकेको पदाधिकारी तथा महासचिव मध्ये) को संयुक्त हस्ताक्षरबाट मात्र खाता सञ्चालन गर्न सकिनेछ भन्ने राखि मिलान गर्ने ।	महासचिवलाई अनिवार्य रूपमा राख्ने र अध्यक्षको सट्टामा अध्यक्ष वा निजले तोकेको १ जना पदाधिकारी राखि विकल्प दिन आवश्यक देखिएकोले ।
२६.	धारा २५ मा उपधारा ४ थप गर्ने	उपधारा ४ मा यस संस्थाले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा यस विधान तथा नेपाल कानूनको अधिनमा रही आफ्ना शाखाहरू तथा सञ्जाल बिस्तार गर्न वा कानून बमोजिम सुचिकृत गर्न सक्ने छ भन्ने प्रावधान थप गर्ने ।	संस्थाको क्षेत्राधिकार बिस्तार गर्न र संघीय प्रणालीको ढाँचा अनुकुल मिलान गर्न आवश्यक भएकोले ।
२७.	धारा २८ (३) मा “अध्यक्षको विरुद्धमा अविश्वासको प्रस्ताव पारित भएमा कार्यसमितिले तोकेको कार्यवाहक अध्यक्षको हैसियतले कार्य गर्ने छ” भन्ने व्यवस्था रहेको ।	अध्यक्षको विरुद्धमा अविश्वासको प्रस्ताव पारित भएमा कार्यसमितिले तोकेको उपाध्यक्षले कार्यवाहक अध्यक्षको हैसियतले कार्य गर्ने छ” भन्ने व्यवस्था राखि संशोधन गर्ने ।	स्पष्ट प्रावधान नभएकोले स्पष्ट पारिएको